

Unificarea Italiei

Italia a rămas divizată și dominată de puteri străine până în secolul XIX.

Unificarea peninsulei a fost în cele din urmă realizată de două elemente aparent opuse – aranjamente politice calculate și avântul revoluționar.

După mai multe secole de slăbiciune, Italia s-a bucurat o vreme de identitate politică sub conducerea lui Napoleon Bonaparte. Apoi, după căderea lui Napoleon în 1814-15, italienii au fost obligați să accepte o restaurare completă a vechii ordini. Peninsula a fost împărțită între nouă state, cea mai mare parte intrând sub protecția Austriei, care domina în mod direct și cele două provincii nordice, Lombardia și Veneto, ale căror capitale erau orașele istorice Milano și Veneția.

Suprimarea libertăților și dominația străină au făcut ca liberalismul și naționalismul să fie elementele de bază în Italia. Rezistența a apărut prima dată în cadrul societăților secrete, cum erau carbonarii, implicați în răscoalele din Neapole (1820) și Piemonte (1821). Însă acestea, precum și revoltele ulterioare din 1831, au fost suprimate de forțele austriece.

Eșecurile societăților secrete au generat eforturi de organizare mai disciplinate. Un personaj deosebit de important, care lucra din exil, a fost Giuseppe Mazzini (1805-1872),

fondatorul mișcării Tânăra Italie (1831). Propaganda continuă a Tinerei Italii a avut o influență considerabilă, însă răscoalele inspirate de aceasta nu au avut mai mult succes decât eforturile carbonarilor.

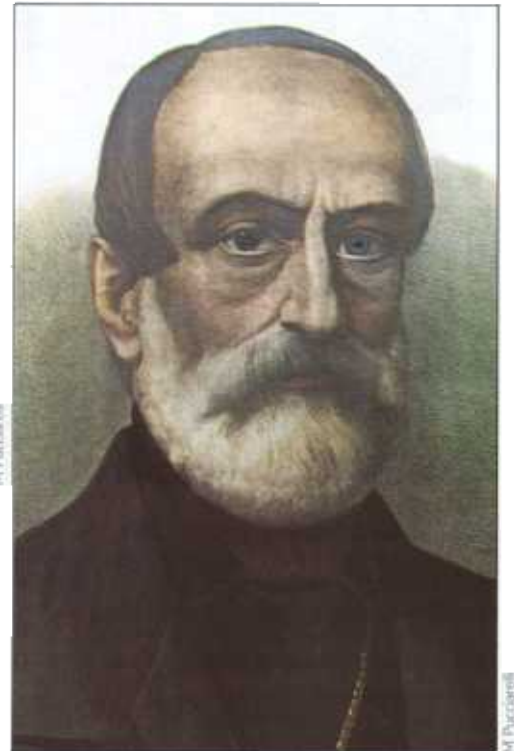
Pentru Mazzini și alți italieni, momentul oportun a venit în 1848 – anul revoluțiilor europene. Tulburările începuseră să se accentueze în Italia încă din 1846, când un papă relativ liberal, Pius al IX-lea, a redus cenzura și a introdus câteva reforme în statele papale, unele dintre cele mai prost guvernate și înapoiate regiuni ale peninsulei. O intervenție austriacă nepotrivită în Ferrara, în nord-est, a iritat și mai mult opinia publică italiană, iar la începutul anului 1848 agitația revoluționară i-a determinat pe majoritatea conducătorilor italieni să recunoască constituțiile.

Austria fiind ocupată cu tulburările revoluționare din Viena, locuitorii Lombardiei și Veneției s-au răscolit în martie 1848. Opinia publică din Piemonte, unul dintre cele mai puternice state italiene, l-au făcut pe regele Carol Albert să treacă de partea rebelilor. Pentru un timp părea că Piemonte va declanșa o mișcare pentru pace și independență a tuturor italienilor.

Dar în 1848-49, austriecii și-au revenit și au înfrânt armata regiunii Piemonte; Carol Albert a fost nevoit să abdice în favoarea fiului său, Victor Emanuel. Între timp, papa plecase de la Roma, unde a fost întemeiată Republica Romană, cu Mazzini printre conducători. Însă și aceasta a fost suprimate de trupele franceze trimise de Ludovic-Napoleon Bonaparte, care încerca să-și consolideze puterea și dorea să cucerească opinia catolică din Franța. În cele din urmă, în august 1849, după ce au ocupat

La Roma este proclamată o constituție, în 1848. Republica Romană de scurtă durată le-a demonstrat italienilor că Roma putea să devină din nou "templul țării lor unite", cum spunea Mazzini.

Giuseppe Mazzini, fondatorul mișcării Tânăra Italie, care avea ca scop unificarea republicii italiene.

Lombardia, austriecii au zdrobit Republica Venețiană și au pus capăt revoluției italiene.

După aceste evenimente, libertățile italienilor au fost suprimate din nou. Doar Piemonte a rămas un stat constituțional cu un parlament reprezentat de grupurile înstărite ale comunității. Un remarcabil conducător politic, contele Camillo Cavour (1810-1861) a devenit prim-ministru și și-a început mandatul de creator principal al unității italiene.

Cavour a făcut multe pentru transformarea regiunii Piemonte într-un stat liberal modern. El a recunoscut că italienii nu erau destul de puternici pentru a-i alunga pe austrieci, de aceea a încercat să îmbunătățească poziția internațională a statului Piemonte, trimițând un detașament piemontez să lupte alături de Anglia și Franța în Războiul Crimeei.

Răsplata lui Cavour

Răsplata lui Cavour a venit în 1858, când Ludovic-Napoleon al III-lea al Franței a început să fie interesat de cauza italienilor; nutriend o oarecare simpatie față de ideile naționaliste, el și-a propus să-i alunge pe austrieci din Italia și să obțină victorii în favoarea Franței. În cadrul unei întâlniri secrete la Plombières, Napoleon și Cavour au căzut de

Editions Robert Laffont

▲ Înainte de unificare, Italia era un amestec de state și provincii austriece.

● O vedere franceză despre războiul din 1859 din Italia. Înțelegerea secretă de la Plombières (1858) dintre Cavour și Napoleon al III-lea a fost pusă în aplicare când Austria a cerut dezarmarea regiunii Piemonte.

comun acord ca Franța să lupte alături de Piemonte împotriva Austriei. Războiul a izbucnit în 1859, dar Napoleon nu s-a descurcat prea bine. Luptele de la Magenta și Solferino au fost sângeroase, favorizându-i doar parțial pe francezi. Napoleon era dornic să facă pace, după ce a reușit să obțină doar Lombardia, abandonându-și planurile ambițioase de unificare a Italiei.

Însă impulsul revoluționar din Italia nu putea fi suprimat așa ușor. În nord, Toscana, Modena, Parma și Romagna (o parte din statele papale) și-au respins conducătorii și și-au manifestat dorința de unificare cu regiunea Piemonte. Acest eveniment a avut loc, deși Cavour a trebuit să-l cumpere pe Napoleon al III-lea cedând Franței două regiuni substanțiale din Piemonte – Nisa și Savoia.

Cămășile roșii ale lui Garibaldi

Ulterior, în mai 1860, Giuseppe Garibaldi (1807-1882) împreună cu o mie de Cămășii Roșii – o armată mică de voluntari civili – au ajuns în Sicilia. Garibaldi își demonstrase deja calitățile deosebite de conducător militar în apărarea Republicii Romane în 1848. Campania sa din Sicilia și sudul Italiei, îndreptată îm-

potriva unui regim corupt, a entuziasmat populația și a avut un mare succes. Încă de la început, Cavour l-a sprijinit în secret pe Garibaldi. În septembrie 1860, când liderul revoluționar se îndrepta spre nord, Cavour a găsit motiv de a trimite trupe împotriva forțelor papale, care au fost înfrânte decisiv. Apoi, cele două armate de eliberare s-au unit, completând cucerirea centrului și sudului Italiei. Singura excepție a fost Roma, care, apărată de trupele franceze, a rămas sub control papal.

Victor Emanuel a fost proclamat rege al Italiei la 17 martie 1861. Trei luni mai târziu, Cavour a murit, însă planul lui a fost completat surprinzător de repede. Italia s-a aliat cu Prusia, căreia i s-a alăturat în războiul din 1866 împotriva Austriei. Forțele italiene nu s-au descurcat prea bine, dar victoria Prusiei a obligat Austria să cedeze provincia Veneto.

În ciuda atacurilor disperate dar fără succes lansate de Garibaldi și susținătorii săi, Roma nu a ajuns să facă parte din statul italian decât în 1870, când prusacii au invadat Franța lui Napoleon, iar trupele franceze au fost retrase din Roma. După un scurt bombardament, forțele italiene au pătruns în oras, care a devenit capitala Italiei unite.

DATE IMPORTANTE	
1805-1814	Regatul Italiei sub Napoleon
1820-1821	Revolte în Neapole și Piemonte
1831	Revolte în Modena, Parma și în statele papale. Mazzini fondează Tânăra Italie
1848	Revoluții în Europa. Austriei îi înving pe piemontezii. Papa pleacă de la Roma
1849	Fondarea Republicii Romane; aceasta este răsturnată de francezi. Piemontezii învinși din nou.
1852	Cavour devine primul ministru al regiunii Piemonte
1855	Piemonte ia parte la Războiul Crimeei
1858	Napoleon și Cavour se întâlnesc la Plombières
1859	Războiul franco-austriac. Unificarea a șase state din nord
1860	Expediția lui Garibaldi împotriva provinciilor Sicilia și Napoli. Piemonte atacă statele papale
1861	Proclamarea regatului italian
1866	Italia obține Veneto
1870	Trupele franceze părăsesc Roma